

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Pierzchnicy

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pierzchnicy jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 4 814 mieszkańców.

Wójtem Gminy jest Pan Stanisław Strąk.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pierzchnicy został utworzony na mocy Uchwały Nr XII/47/90 Gminnej Rady Narodowej w Pierzchnicy z dnia 11 marca 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pierzchnicy”.

Ośrodek posiada własny REGON 290863377 i NIP 657-25-57-965.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy jest Pani Kamila Jurek.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy uchwalony Uchwałą Nr XXV/2/2013 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 11 lutego 2013.
Na dzień uchwalenia dokumentu publikatory aktów prawnych w oparciu, o które pracuje Ośrodek były aktualne, ale w przypadku dokonywania zmian w Statucie należy je uaktualnić.
- 2) Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy wprowadzony Zarządzeniem Nr 6/2012 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy z dnia 19 lipca 2012 roku. Zmiany do Regulaminu zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 3/2013 z dnia 1 lipca 2013 roku oraz Zarządzeniem Nr 1/2015 z dnia 25 lutego 2015 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy.
- 3) Uchwałą Nr XXIII/47/2012 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 26 listopada 2012r. w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania. Zmiany do uchwały wprowadzono Uchwałą Nr XXXI/54/2013 Rady Gminy w Pierzchnicy z dnia 25 listopada 2013 r. oraz

Uchwałą Nr V/19/2015 Rady Gminy w Pierzchnicy z dnia 23 marca 2015 r.

- 4) Uchwałą Nr V/20/2015 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 23 marca 2015 r. w sprawie ustalenia kosztu za jedną godzinę usług opiekuńczych (1 godz. – 15,40 zł).
- 5) Uchwałą Nr XXXIII/3/2014 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 27 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.
- 6) Uchwałą Nr XXXIII/3/2014 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 27 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.
- 7) Uchwałą Nr XXXIII/3/2014 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 27 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.
- 8) Upoważnienie Wójta Gminy Pierzchnica znak: RO.0052.7.2011 z dnia 1.12.2011 r. dla kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie wykonywania zadań zleconych oraz do wydawania decyzji administracyjnych w celu wykonywania zadań własnych i własnych o charakterze obowiązkowym.
- 9) Upoważnienie Wójta Gminy Pierzchnica znak: RO.0052.1.2013 z dnia 15.01.2013 r. dla kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy do prowadzenia postępowania oraz wydawania decyzji w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.
- 10) Upoważnienie Wójta Gminy Pierzchnica znak: RO.0052.2.2015 z dnia 09.09.2015 r. dla specjalisty pracy socjalnej do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie wykonywania zadań zleconych oraz do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.
- 11) Uchwałą Nr XXVII/22/2013 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 6 maja 2013 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015.

Pierzchnica
R

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź – koordynator kontroli - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1087/2015 z dnia 08 grudnia 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Barbara Nowak – Kierownik w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1088/2015 z dnia 08 grudnia 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli i instruktażu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy pod pozycją nr 1/2015.*

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 11, 14-15 grudnia 2015 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U.

Przebieg:

z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz realizacja zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015, poz. 332 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pierzchnicy mieści się w budynku Urzędu Gminy, przy ul. 13 Stycznia 6, tel. 41 35 38 022. Ośrodek zajmuje cztery pomieszczenia usytuowane na parterze budynku. Warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Brak jest pomieszczenia na rozmowy indywidualne z klientem.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest:, ubóstwo, bezrobocie i długotrwała lub ciężka choroba.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest na indywidualne konta lub gotówką w kasie Urzędu Poczтового w Pierzchnicy.

Ad. 1 Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pierzchnicy w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest 5 pracowników, w tym: kierownik ,3 pracowników socjalnych oraz 1 specjalistyczna opiekunka. (Zał. nr 1 - Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje na zajmowanych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- **miernik: liczba mieszkańców gminy**

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = 4 814/3 = 1 605

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U z 2015 r., poz. 163 ze zm.), na jednego pracownika socjalnego przypada 1 605 mieszkańców.

Ad. 2 Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 ze zm.).

Zasiłki stałe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2015 do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **38 osób**. Za 31 osób Ośrodek odprowadza składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr:

PS.5100.22.2015; PS.5100.42.2015; PS.5100.32.2015; PS.5100.41.2015; PS.5100.33.2015; PS.5100.1.2015; PS.5100.16.2015; PS.5100.29.2015; PS.5100.36.2015; PS.5100.43.2015; PS.5100.17.2015.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Widniało w niej również upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach zespół inspektorów odnotował

*Wzrost
Kierownika*

także datę i miejsce wypłaty świadczenia oraz informację o objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym na czas wypłaty zasiłku stałego.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, iż decyzjom, w których wypłata świadczenia realizowana była przed uprawomocnieniem się decyzji, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, oraz w uzasadnieniu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W październiku 2015 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wydano klientom zmieniające decyzje administracyjne, przed wydaniem, których przeprowadzono aktualizację rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz zebrano wszystkie niezbędne załączniki.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika Ośrodka, w roku 2015 do dnia kontroli pomocą okresową objęto **62 osoby**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie. Wysokość wypłacanych zasiłków jest zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej przez budżet państwa.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą na mocy decyzji:

PS.5101.111.2015; PS.5101.81.2015; PS.5101.67.2015; PS.5101.83.2015; PS.5101.50.2015; PS.5101.118.2015; PS.5101.82.2015; PS.5101.125.2015; PS.5101.60.2015; PS.5101.56.2015.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdują się m. in.: aktualne dochody, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy, zaświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej oraz kodeks postępowania administracyjnego. W podstawie prawnej decyzji przywołano również rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawę prawną art. 108 k.p.a., a następnie informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i uzasadnieniu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Zespół kontrolny stwierdził również, iż w decyzjach określano daty oraz sposób wypłaty zasiłków.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS wynika, iż pomocy w formie posiłku w ramach Programu udzielono ogółem dla **238 osób**. W okresie tym udzielono **118 osobom** ze 115 rodzin zasiłków celowych, a świadczenie rzeczowe przyznano 41 osobom.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Gminy Pierzchnica

Lp.	Typ placówki	Liczba dożywianych dzieci	Rodzaj posiłku	Cena za posiłek
1.	Szkoła Podstawowa w Pierzchnicy	108	pełny obiad	2,60 zł
2.	Przedszkole w Pierzchnicy	50	pełny obiad	3,10 zł
3.	Gimnazjum w Pierzchnicy	55	pełny obiad	2,60 zł
4.	Społeczna Szkoła Podstawowa w Drugni	48	pełny obiad	2,10 zł
	RAZEM	261		

Dodatkowo w 2015 roku Ośrodek sfinansował koszt wyżywienia 12 uczniów uczęszczających do szkół poza terenem gminy Pierzchnica. Ponadto na wniosek dyrektora szkoły Ośrodek Pomocy opłacał posiłki dla 12 dzieci.

Pozytywnym jest fakt, iż w szkołach na terenie Gminy Pierzchnica dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS.5113.56.2015; PS.5113.41.2015; PS.5113.46.2015; PS.5113.67.2015; PS.5113.49.2015; PS.5113.203.2015; PS.5113.106.2015; PS.5113.101.2015; PS.5113.45.2015; PS.5113.38.2015.

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS.5102P.411.2015; PS.5102P.317.2015; PS.5102P.225.2015; PS.5102P.156.2015; PS.5102P.188.2015; PS.5102P.135.2015; PS.5102P.369.2015; PS.5102P.291.2015; PS.5102P.220.2015; PS.5102P.161.2015; PS.5102P.145.2015.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy

o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnym publikatorem. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywoływano także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych. Zabrakło w niej jednak Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, która wymieniona została w uzasadnieniu decyzji. Podstawa prawna decyzji administracyjnej winna określać wszystkie powszechnie obowiązujące przepisy (wraz ze wskazaniem konkretnego artykułu, paragrafu, punktu itd.), które były podstawą rozstrzygnięcia wraz z podaniem źródła ich publikacji.

Decyzjom wydanym w ramach Programu na posiłki, których realizacja przypadała przed uprawomocnieniem się decyzji nadawano rygor natychmiastowej wykonalności w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, informując o tym w sentencji, a w uzasadnieniu stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pierzchnicy w okresie objętym kontrolą realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze za rok 2015 określone zostały w Uchwale Nr XXIII/47/2012 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 26 listopada 2012r. w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania ze zmianami do uchwały wprowadzonymi Uchwałą Nr XXXI/54/2013 Rady Gminy w Pierzchnica z dnia 25 listopada 2013 r., Uchwałą Nr V/19/2015 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 23 marca 2015 r. oraz na podstawie Uchwały Nr V/20/2015 Rady Gminy

Pierzchnica z dnia 23 marca 2015 r. w sprawie ustalenia kosztu za jedną godzinę usług opiekuńczych, w której określono koszt 1 godziny usług opiekuńczych na 15,40 zł.

W okresie objętym kontrolą usługi opiekuńcze wykonywały 4 opiekunki domowe zatrudnione na umowę - zlecenie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pierzchnicy (dwie opiekunki posiadają ukończony kurs zawodowy „opiekun osób starszych i niepełnosprawnych” oraz „opieka nad dziećmi i osobami starszymi”. Pomocą usługową objęto 8 rodzin.

Sprawdzono decyzje numerach:

PS.5122.IV.4.2015; PS.5122.IV.8.2015; PS.5122.IV.19.2015; PS.5122.XI.17.2015; PS.5122.XI.9.2015; PS.5122.XII.20.2015 i decyzja uchylająca PS.5122.XII.20.2015 uchylenie; PS.5122.IX.12.2015 i decyzja uchylająca PS.5122IX.12.2015 uchylenie; PS.5122.VIII.18.2015; PS.5122.V.21.2015; PS.5122.IV.19.2015; PS.5122.VIII.16.2015; PS.5122.XIII.15.2015.

W aktach klientów znajduje się wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie i decyzje administracyjne. W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, Uchwały Rady Gminy w Pierzchnicy dot. usług opiekuńczych, Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji. W decyzji administracyjnej wydawanej przez Kierownika OPS określono zakres usług, okres i ilość godzin usług, wysokość odpłatności oraz miejsce wykonywania usług. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły odpłatność w zależności od posiadanego dochodu.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie od 2 listopada 2015 r. Ośrodek realizuje zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Usługami objęte jest autystyczne dziecko. Opiekunka wykonująca usługi posiada wymagane wykształcenie i staż pracy.

Sprawdzono akta o numerze decyzji: PS.5122.SUO.I.2015.

W aktach znajduje się m. in.: wywiad środowiskowy, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenie z poradni o konieczności wykonywania specjalistycznych usług opiekuńczych, decyzja administracyjna.

W podstawie prawnej wydanej decyzji administracyjnej odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W sentencji decyzji określano ilość przyznanych usług, okres świadczenia usług, miejsce ich świadczenia, odpłatność za 1 godzinę oraz zakres usług.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W okresie objętym kontrolą skierowanych zostało 6 osób, z tego 5 umieszczonych w domu pomocy społecznej. W domach pomocy społecznej ogółem na dzień kontroli przebywa 8 mieszkańców, za których gmina ponosi odpłatność.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Pierzchnicy przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2015 do dnia kontroli, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika (Zał. Nr 2 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) udzieliła **55 osobom** zasiłków celowych oraz **13 osobom** specjalnych zasiłków celowych. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na opłatę za energię elektryczną, zakup odzieży i na leczenie. Specjalne zasiłki celowe najczęściej przyznawano na zakup opału, leków, pokrycie kosztów leczenia, częściowe pokrycie kosztów usług opiekuńczych czy dojazdu do szpitala.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłki celowe - PS.5102.34.2015; PS.5102.50.2015; PS.5102.72.2015; PS.5102.88.2015; PS.5102.91.2015; PS.5102.94.2015; PS.5102.33.2015; PS.5102.73.2015; PS.5102.74.2015; PS.5102.86.2015.

Zasiłki celowe specjalne - PS.5102S.1.2015; PS.5102S.5.2015; PS.5102S.2.2015; PS.5102S.17.2015; PS.5102S.14.2015; PS.5102S.15.2015; PS.5102S.10.2015; PS.5102S.4.2015; PS.5102S.16.2015.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny. Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie. Pomoc przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienia Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

Wymienione akty prawne przywołane zostały w decyzjach z aktualnymi publikatorami.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych zarówno w zasiłkach celowych jak i specjalnych celowych przywołany był art. 39 (zasiłek celowy) i 41 (specjalny zasiłek celowy) ustawy o pomocy społecznej.

W sprawdzonych decyzji administracyjnych wydanych na specjalne zasiłki celowe cel wpisywany był w uzasadnieniu decyzji, a nie w sentencji.

Decyzjom, których realizacja odbywała się przed terminem ich uprawomocnienia, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej.

Praca socjalna (*art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m. in. na: odwiedzaniu osób i rodzin, pomocy i wsparciu w przewyżczeniu problemów życia rodzinnego podopiecznych, motywowaniu osób uzależnionych do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego, pomocy w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz świadczeń rentowych lub emerytalnych, pomocy w poszukiwaniu pracy.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przewyżczenia jego trudnej sytuacji życiowej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pierzchnicy w 2015 roku do dnia kontroli pracownicy socjalni zawarli 6 kontraktów socjalnych poza projektem systemowym.

Ad. 5. Monitoring wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pierzchnicy realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednostka posiada Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015, przyjęty Uchwałą Nr XXVII/22/2013 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 6 maja 2013 roku. W kontrolowanej jednostce zatrudniony jest asystent rodziny, który ma pod opieką 8 rodzin.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Pierzchnicy ustalono, iż pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m. in.: zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W toku kontroli ustalono, iż Kierownik kontrolowanej jednostki posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 605 mieszkańców.

W Statucie na dzień uchwalenia dokumentu publikatory aktów prawnych w oparciu, o które pracuje Ośrodek były aktualne, ale w przypadku dokonywania w nim zmian należy je uaktualnić.

Warunki lokalowe Ośrodka nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Brakuje pomieszczenia na rozmowy indywidualne z klientem.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych na każdą formę pomocy finansowej czy usługowej odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” odnotowano brak Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, która wymieniona została w uzasadnieniu decyzji. Podstawa prawna decyzji administracyjnej winna określać wszystkie powszechnie obowiązujące przepisy (wraz ze wskazaniem konkretnego artykułu, paragrafu, punktu itd.), które były podstawą rozstrzygnięcia wraz z podaniem źródła ich publikacji.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2015 roku wszystkie zasiłki stałe przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wydano klientom zmieniające decyzje administracyjne, przed wydaniem których przeprowadzono rodzinne wywiady środowiskowe.

W skontrolowanych decyzji administracyjnych zespół inspektorów stwierdził, iż decyzjom, w których wypłata świadczenia realizowana była przed uprawomocnieniem się

decyzji, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, informowano klienta o tym fakcie w sentencji, a w uzasadnieniu poinformowano, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Pozytywnym jest fakt, iż w szkołach na terenie Gminy Pierzchnica dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zaznaczyć należy, iż w kontrolowanej jednostce kontrakt socjalny w niewielkim stopniu jest wykorzystywany jako instrument pracy socjalnej.

Pozytywnym jest także, iż w GOPS zatrudniony jest asystent rodziny.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez Kierownika GOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

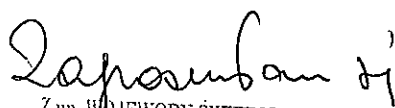
1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Nowak

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK GOPS

mgr Kamila Jurek

Kielce, dnia 11.01 2016 r.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Renata Segiecińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

